

Előfizetési ár:

Egész évre ——— 4 K.
Fél évre ——— 2 K.
Negyed évre ——— 1 K.
Egyes szám ——— 20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszerezes egységárral számítatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ
m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

Sóltz Gyula.
Az óhegyi Decrett emlék leleplezése.
Állatvédelem. (Ifj. Thóbiás Gyula.)
Gazdasági tanácsadó: A viaszmolý és az ellene való védekezés. (Zimay Szilárd.)
Különfélék: Felhívás. — Halálozások. — Nyugdíjbiztosítás. — Időjelzés.
Hivatalos közlemények: A műszaki segédszolgálatra szervezett altiszti állások betöltésénél követendő eljárás. — Létszámkiegészítés céljából behívott állami alkalmazottaknak járó illetmények.
Változások az erdészeti szolgálat köréből.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. Boszú. (Szabó Miklós.)

SÓLTZ GYULA

Súlyos veszteség érte a napokban a magyar erdészetet.

Sóltz Gyula nyug. miniszteri tanácsos, országos főerdőmester, a Lipót-rend és a II. oszt. japáni Szent Kincs-rend lovagja, az Országos Erdészeti Egyesületnek hosszú idő óta igazgatóválasztmányi tagja, a pesti ág. hitv. ev. magyar egyházközség másodfelügyelője, stb., szeptember hó 16-án áldásos életének 76-ik évében elhunyt.

A megboldogult több mint 42 évig állott állami szolgálatban s ennek nagyobb részét mint a selmecbányai bányászati és erdészeti főiskola tanára töltötte el, hol számos irodalmi munkával örököztette meg nevét. A mai erdőtisztikarnak nagy része Sóltz Gyula tanítványa volt s ezek meleg szeretettel fognak mindig visszaemlékezni jószágos tanárukra.

Selmecbányáról a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság élére került, honnan már mint miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszteriumba behivatván, 1897. év derekán országos főerdőmesterré neveztetett ki, mely minőségében, mint az erdőgazdasági ügyek legfőbb intézője, nehéz viszonyok közt közel hét éven át működött, a mikor is 1904. év közepén nyugalomba

vonult, magával vivén tisztársainak szeretetét és tiszteletét.

Temetésén a földművelésügyi miniszterium erdészeti főosztályainak tisztikara testületileg vett részt, ravatalára koszorút helyezett, valamint küldöttségileg képviseltette magát az Országos Erdészeti Egyesület is.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Az óhegyi Decrett-emlék leleplezése.

1913. IX. 16.

A vadregényes, erdőborította óhegyi völgyben, néhány kilométerre a történelmileg ismeretes stureczy hágo alatt, pompás emlékmű hirdeti a földművelésügyi kormány áldozatkész elismerését, melylyel egy évszázaddal ezelőtt élt erdőtiszt emlékének adózott.

A Zólyom vármegyéből Liptóba vezető út mentén, a hol az Alsószarvas községnél kissé kitáguló lankás völgyet az út erősebb emelkedése kezdetén egy kiugró, meredek sziklafal zárja el, mintegy 10 méternyire az út szintje felett, az égbenyuló sziklafal tövében haraszt köből művésziesen faragott keretbe illesztett pompás bronzrelief örzi az utókor számára Decrett József* volt kamarai erdőmester nevét, kit egyszerű munkából saját szorgalma, lelkes ügybuzgalma, akadályt nem ismerő erős akarata és szívós kitartása emelt előbb az altiszti, később a tiszt rangra, a mely minőségben hosszú időn át vezetője volt a mai besztérczebányai erdőigazgatóságnak s megvetette az ottani virágzó erdőgazdaság alapját.

A déli nap beözönlő sugarai ragyogó verőfényvel árasztják el a természeti szépségekben bővelkedő környezetet, melynél méltóbb és alkalmasabb keretet nem lehetett volna választani az emlékműhöz.

Az égbenyuló sziklabércz, melyhez az emlék támaszkodik, mintha jellemezné a törhétlen akaratot és kitartást, melylyel Decrett egy életet betöltő szolgálatán át kitűzött célja felé tört.

* Decrett József életét és erdőgazdasági tevékenységét «Az Erdő» 1912. évf. 8. és köv. számaiban ismertettük. Szerk.

A sötét háttérből feltűnően kiváló fehér sziklatömb mintegy jelképe annak a szinte korát meghaladó szak tudásnak, annak a ragyogó, tágas ismeretkörnek, mely-lyel Decrett egykorú szaktársai közül kimagaslott.

Alatta a mély völgyfenéken a vigan csörgedező, kristályvízű patak, hajdan rohanó ár, melynek pusztító crejét az egész háttérre befogó sötét fenyvesek törték meg; az út mentén a falucska anyagi jólétről tanus- kodó csinos külsejű házikói, melyeknek lakói a túlnyomó részben Decrett által telepített mintaszerű fenyőállomá- nyoknak köszönhetik biztos, gondtalan megélhetésüket.

Ez a külső képe a f. hó 16-án leleplezett óhegyi Decrett-émléknek.

Maga a leleplezési ünnep egyike volt azoknak az egyszerűségükben is megkapó jeleneteknek, melyekhez később is oly szívesen tér vissza az emlékezet.

Fehérruhás leánykák, ünneplőbe öltözött fiúk, növen- dékei azoknak az iskoláknak, melyekben egykor Decrett tanulta a betűvetés nehéz mesterségét, háromszínű zászló alatt kíváncsian várják az ünnepély kezdetét.

Halina nadrágos, bőrtüszős erdei munkások, kik kö- zül nem egyet vérrokonsági kötelék fűz az ünnepele- mékü Decretthez, szolgálati díszbe öltözött erdőőrök, kik eljöttek ünnepelni annak a férfiúnak emlékét, ki gyakorlati ismereteinek jelentékeny részét az ő soraik- ban szerezte meg; sűrűnek az út két oldalán, mialatt a szakadatlan sorban érkező kocsikról leszálló küldött- ségekkel egyre szaporodik az ünneplők tömege.

Egymásután érkeznek a földművelésügyi miniszté- rium, a vármegye, a város, a kincstári és állami erdő- hivatalok kiküldöttei; az erdészeti kísérleti állomásnak

és a beszterczebányai erdőigazgatóságnak egész tisztí- kara részt vesz az ünnepélyen.

Néhány percczel 10 óra előtt dübörögre kanyarodik be a két automobil s a sallangos szerszámú, toporzé- koló négyes fogat, melyek a földművelésügyi miniszter képviselőjét, dr. Bartóky József földművelésügyi állam- titkárt, Téglás Károly és Vadas Jenő miniszteri tanáco- sokat, a vármegye alispánját és báró Radvánszky Antal országgyűlési képviselőt és a beszterczebányai erdő- igazgatóság főnökét hozzák magukkal.

A gyermekek meghajtott zászlóval, riadó éljenzéssel köszöntik az illusztris vendégeket, s alig pár perc mulva kezdetét veszi az ünnepség.

Ártatlan gyermekajkakon megcsendül a Hymnus, melyet levett kalappal hallgat s lassanként velük énekel az egész ünneplő közönség.

Alig haltak el az imaszzerű fohász utolsó akkordjai, Kaán Károly földművelésügyi miniszteriumi főerdőtaná- csos lépett elő s a következő nagyhatású emlékbeszéd- ben méltatta Decrett érdemeit:

*

«Tisztelt ünneplő közönség!

Munkássága egyik színhelyén, a sötét fenyvekkal és bizarr sziklákkal tarkított e fenséges helyen a földmü- velési kormány kegyelete emléket állított egy erdőgaz- dának, a természet szolgájának.

Amióta magyar birja ezt a földet, ezer esztendő alatt első eset az országban, hogy az erdő kultuszának eredményes szolgálatát a kormányhatalom ilyen megható elismerésben részesíti; első eset, hogy az erdőnek egy sikerekben gaz- dag mivelőjét a magyar haza halhatatlanai közé emeli.

TÁRCZA.

Boszú.

Irtá: Szabó Miklós.

Sinkovits Ödön benézett egy pillanatra Törzs Alajos- hoz. Még a botját sem tette le, annyira rövidre akarta szabni cél nélküli látogatását. Lábat hanyag előkelő- séggel keresztül vetette egy ütött-kopott Thonet-széken s szivarjáról a világ legtermészetesebb mozdulatával verte le a hamut a szőnyegre. Azután révedező tekin- tetével rásandított a fiatal házigazdára:

— Szervusz! — mondta erőszakolt élénkséggel és olyan gesztussal, mintha most nyitotta volna be az ajtót.

Amaz félig ülő helyzetbe emelkedett a chaise-lon- gue-on és furcsa szemeket meresztett a barátjára.

— Hát téged mi lelt már megint? — kérdezte cso- dálkozva. — Csak nem egy újabb kalandocska zavart meg ennyire? ... No, csak semmi tiltakozás! Ismerem a diagnózist... Biztos, hogy újból egy tejszarnok, vagy ezukrászda férközött közel a szívedhez? Avagy...

— Ne folytasd, kérlek! Semmi közöd a privát ügyeim- hez. Okosabban tennéd, ha egy-két órára átugornál hoz-

zánk és szórakoztatnád a feleségemet. Egész délután ásítózik szegény...

Louis, — a hogyan a barátai Törzs Alajost beczéz- gették, — ásítva felült és újjaival dobolni kezdett az asztalon.

— Igazán rossz lehet! — mondta szórakozottan.

— Micsoda?

— Egész délután ásítózni...

Sinkovits idegesen felugrott a helyéről:

— Csak semmi izetlenkedés! Pakolj és rohanj! Allo-mars!

Törzs Alajos kelleetlenül csokrot kötött a nyakken- dőjén és kabátot húzott.

— Mehetünk! — szolt aztán közömbös egyszerű- séggel.

A legközelebbi sarokig együtt haladtak és szótlantul füttyörésztek egymás mellett. Sinkovits egyszerre kezét nyújtott... Kék mousselin-ruhás, bájos arcú, molett asszonyka czikázott el mellettük és kaczerán meglib- bentette a szoknyácskáját. Az ingerlő bokák látása Sin- kovitsnak fejébe kergette a vért. Utána iramodott... Búcsúzóul azonban tréfás hangon visszaszolt barátjának:

— Aztán jól viseljétek magatokat! Minden pillanat- ban rátok törhetek...

— Bolond! — dörmögte amaz boszúsan és meg-

A véletlen különös játékaként jelentkezik itt azután az a körülmény, hogy éppen arra az időre, a mikor a természetnek főleg az erdőirtások folytán felszabadult erői a legutóbb széles e hazában olyan kegyetlen pusztulást okoztak: éppen arra az időre készült el ez a mű, annak az erdőgazdának az emlékére, a ki a kopár fásítás, az erdőfelújítás és az erdőgazdaság fejlesztése körül kifejtett korszakos munkásságát most 100 éve kezdte meg!

A véletlen különös játéka, hogy mikor az ország majdnem minden folyóvidéke súlyos gazdasági romlás, gyászos pusztulás következményeit nyögi: éppen száz éves fordulója esik annak az időnek, hogy Zólyom vármegye egy jeles szülötte vasakarattal, czéltudatos következetességgel és biztos kézzel, a megye háromnegyedére eső erdős vidékén olyan gazdasági rend megteremtését kezdi meg, a mely ma alapja a Garamvölgy boldogulásának, előfeltétele jövőbeli fejlődése biztos sikerének!

Sajnálatos volt a képe, tisztelt ünneplő közönség, ennek a megyének 150 év előtt; a mint hogy szomorú volt az emberlakta erdővidékek pusztuló képe széltében az országnak!

Mária Terézia királynő szöveget intéz a nemzethez az erdők fenntartása érdekében; királyi «rendelést» bocsájt ki, melyben többek között reá mutat arra, hogy «milyen káros és föltöbb ártalmas légyen az, ha az erdők minden különbség nélkül vágattatván, elpusztulnak», a kormányhatalom pedig programjába veszi az erdők fenntartásának elősegítését, azok konzerválásának biztosítását, az erdőgazdasági érdekek istápolását.

Mindenki érzi a tarthatatlan helyzet súlyos voltát és várja annak orvoslását!

nyugtatásul odavillogtatta szép fehér fogait Sinkovits felé.

*

A másik pillanatban mintha kieserélték volna Törzs Alajost. Halovány arcát pirosuló lángrozsák borították el — és előbb még közönyös tekintete tüzelő vágyakozással fúródott keresztül az utcák távlatán... Lépteit öntudatlanul meggyorsította és valósággal rohant a Sinkovits Ödönnek virágos háza felé.

Agyában ezalatt a legellentétebb gondolatok kergették egymást s kezei önkéntelenül ököbe szorultak, a mint Sinkovits Ödönre gondolt, kinek a barátságával sohasem tudott egészen tisztába jönni...

Egy vidéki tárlaton ismerkedett meg a festővel, évekkel ezelőtt. Abban az időben ő egy igénytelen kisvárosi újságnak dolgozott és a hivatásuk összehozta őket egymással.

Később, mikor Törzs is fölkerült a fővárosba, egy véletlen találkozás után felfrissítették a régi ismeretiséget... A piktör ekkor már nő volt s a fiatal poéta azontúl majdnem mindennapos vendég lett a Sinkovitsék házában.

Az asszonyban rokonlélekre talált, a ki maga is hangulatos, kedves versikéket irogatott az egyik divatújságba.

Itt széltében a megyének rendszertelen fahasználások nagy fapazarlással. Sok helyütt már kopárosodó nagy vágások, a melyekben a jogosultak és jogosulatlanok aránytalan számban tartott marhája mindent tönkre tett; a pásztorok tüzetől elpusztított hegyoldalak, sőt itt-ott vízmosások keletkezésében...

Ez a képe a megye és környéke erdős vidékének abban az időben, a mikor 1780-ban a megye egyik széléről Dobrocscról, egy favágó fiából lett erdőfelvigyázó Decrett János, a breznóbányai piaristákhoz adja éles eszű, engedelmes kis fiát, hogy tanult embert neveljen belőle.

Ez a képe a hegyvidéknek, a mikor a piaristáktól kikerült Decrett József a kamara szolgálatába lép és az erdők konzerválása érdekében a József császár-féle pátenzből folyólag végzett földméréseknél nyer alkalmazást, majd ezek befejeztével az erdőgazdaság és adminisztráció különböző ágazatainál foglalkozik és különböző vidékeken általános megelégedésre és elismerésre mint erdőlegény és mint erdőőr teljesít szolgálatot. A mikor szabad óráiban a fejlődésnek induló német erdőgazdasági tudomány korifeusainak munkáit magán-szorgalomból tanulmányozza és magába szívja az erdő kultuszának szeretetét, felismeri az erdők fenntartásának, az erdőgazdaság fejlesztésének nagy jelentőségét a nemzet háztartásában.

Ez a képe még akkor is a hegyvidéknek, a mikor ez az autodidakta * jóra való fiatal ember jeles tulajdonai

* Olyan tanult, s bizonyos szakban jártas egyén, a ki ismereteit önképzés útján, saját szorgalmával szerezte. Szerk.

S ez a közös vonás csakhamar meleg és önzetlen barátsággá fejlődött közöttük. Az érző szívű asszony különben is megcsalatra érezte magát s férje kicsapongásai néma keserőséggel töltötték el. Természetes következmény volt tehát, ha a két poétalelkű ember szívében ideálisan tiszta szerelem fejlődött ki az idők folyamán.

Földöntúli, légies érzések voltak ezek, a miket sohasem mertek volna vágyakozó sóhajtozással, vagy kétes értékű csókolozással «megszentségteleníteni». Botorul azt hitték, hogy szent álmódásaik egyszerre szertefoszlának és ők megsemmisülve, mindenkiből kifosztva, szegényen és csalódottan visszahullanának a földre...

Majd elégték egymás közelségétől s mégis mértőföldes távolságok választották el őket egymástól. Egyik részről a szeplőtelen hitvesi hűség, a másik részről emberfölötti rajongással párosult túltengő idealizmus képezett közöttük áthidalhatatlan választófalat...

És bármily hihetetlenül hangozzék is: Sinkovits Ödön tudott ezekről a mártíroskodó önkínzásokról. Eszes ember volt: hamar és mélyen belelátott a körülötte lejátszódó események méhébe. S az üres, sivárlelkű, mérhetetlenül hiú és elbizakodott embernek önző fájdalmat okozott feleségének ez a szűzies szerelme... Erre a picziny sebre azonban enyhítő balzsamként hatott az a körülmény, hogy szenvedni látta a szerelmeseket.

*

révén annyira kitűnik társai közül, hogy 1800-ban tisztí rangra emeli és Besztercebányára alerdésszé, majd nemsokára Mihálytelekre erdésszé s az ottani gazdaság intézőjévé nevezi ki a Kormány.

Szép ismeret, szívós akarat, kötelességtudás, erélyes munkásság és abszolút megbízhatóság, mint a tisztviselői erények legszebbjei csakhamar ismertté teszik Decrett József nevét. Nem csoda tehát, hogy a mikor a napoleoni hadak Wien felé közelednek s azok betörésétől tartani lehet, a titokban Wienből Besztercebányára hozott nagy arany- és ezüstérték védelmére hivatott csapat szervezésével és vezetésével Decrettet bízzák meg. A mikor pedig Wient veszedelem már nem fenyegeti, csapatával az ellenség mozdulatainak figyelemben tartására rendelik, mely megbízatásában Austerlitzig jutott el.

Alig szűnik pedig meg ez a feladata, mint besztercebányai főerdész már itt az óhegyi irtványok felmérésének munkájánál foglalkozik s itt találja odaadó tevékenységben az a királyi bizottság, mely akkor többek között Zólyom vármegye erdőgazdasági viszonyait tanulmányozta.

Az a sajnálatos kép ugyanis, a melyet előbb vázoltam az ország és a megye erdőgazdasági viszonyairól, nem javult meg az utolsó két évtized során, a miért is 1807-ben élénkebb kormánytevékenység indul meg az erdők konzerválása és az erdőgazdaság szolgálatának fejlesztése érdekében.

Selmeczbányán a bányászati akadémián ez évben erdészeti tanszéket létesítenek. Szerveznek ez évben négy főerdőfelügyelői állást, hogy az erdőkhöz fűzőtt

fontos államgazdasági érdekeknek ez úton is érvényt szerezzenek. Királyi biztosokat küldenek szét, a kik egy-egy erdőfelügyelő kíséretében járják az országot, hogy a helyi viszonyokat megismerjék és a bajok orvoslására konkrét javaslatokat tegyenek.

Majláth és Drevonák királyi biztosok a budai főerdőfelügyelővel ilyen minőségben és megbízatással jártak akkor Zólyom megyében.

A mikor pedig eljárásuk eredményéről megtették jelentésüket a megye erdős vidékeinek sajnálatos viszonyairól, hű képet festettek és a jövőbeli gazdasági tevékenységhez előterjesztették nagyjelentőségű javaslataikat, nem mulasztották el, hogy alkalmas helyen és időben reá ne mutassanak Decrett egyéniségére, a kiből fölfedezni vélik a jövő emberét...

Ennek az elismerő kijelentésnek azután meg is lett a foganatja, mert öt alig pár hónap múlván Breznóbányára erdőbiróvá nevezi ki a király.

Az akkor 34 éves Decrett József a besztercebányai erdőgazdasági uradalom felső fele erdőgazdaságának felügyeletére kiferjedő, bár nem egészen önálló munkakör ellátása mellett nagy eréllyel fog e birtokrész fölméréséhez, a foglalások megállapításához, a használatok szabályozásához, a munkásügy rendezéséhez, mint a hosszú évek kitartó munkáját igénylő teendőkhöz és mindazon egyéb munkákhoz, a melyeket a királyi bizottság javasolt gondos végrehajtásra.

A mikor mindezt alig négy éves odaadó tevékenység után az adott körülmények szerint jó sikerrel elvégzi, megkezdí az eddig gondatlanul tarra vágott hegyoldalok mesterséges felújítását s a gondos kíséreltezzel elő-

A kinlódásuk jól esett neki és megnyugvással töltötte el az a tudat, hogy egyedül az ő személye állja útját amazok egyesülésének. Érezte, hogy nála van a szerelmesek boldogságának kulcsa s elhatározta, hogy a míg él, ki nem adja azt a kezéből.

— De hátha? ... — gondolta sokszor szívszorongva.

— Eh! — jó emberismerőnek tartotta magát s az ösztöne megsúgta neki, hogy a feleségét nyugodtan rábízhatja a költőre.

S gondatlanul futott tovább, szertelenül hajszolt apró szerelmei után ...

*

Az asszony a verandán ült és olvasott. Törzs Alajos legújabb verseskötete volt éppen a kezében.

A fiatal poéta tiszteletteljes meghajlással üdvözölte; de nem mert közelebb hajolni, hogy egy futó csókot leheljen az imádott asszony fehér kacsójára ... Hallgatólagos és közös megállapodás volt ez közöttük már hónapok óta. Félték, hogy egy átkos pillanatban elveszítenék a fejüket és ... Gondolni sem mertek arra, a mi azután következhetett volna!

— Mit olvas? — kérdezte csöndesen a férfi, mialatt helyet foglalt egy kényelmes kerti székben.

— A «Töprengő lelkek» című versciklusát olvasom. Elragadó versek! ... S ha elgondolom, hogy min-

den soruk rólam és nekem szól: azt hiszem bele kell hálnom ebbe a gyönyörűségbe!

A férfi arczán újra kigyuladtak a tűzrózsák.

— A lelkemet öntöttem minden betűjébe ennek a könyvnek! Ott égek magam is a sorok között és epedve keresem a maga átlátszó lelkét, hogy magamba olvasztva azt: legalább eszményileg egyesülhessünk egymással! Ezekben a versekben sírom el, mennyire szeretem magát — és ezekben keresek valami megnyugtatóan enyhe megoldást; mert higgye el, ezt az életet nem birom el tovább! Mihamarább meg fog ölni a sorvasztó vágyakozás ...

— A szenvedések megtisztítják a lelkünket! — vette ellen meggyőződéstelenül az asszony.

— Kell is a maga fehér lelkének a szenvedések tisztító tüze! Magánál tán még az angyalok sem lehetnek tisztábbak! ... Szenvedjen az, a ki százszor rászolgált erre! ... Miért nem szenved a maga nyomorult, elvetemült embere?!

Sinkovitsné lemondóan legyintett a kezével.

— Ne beszéljen róla! Tudja, hogy ezzel fájdalmat okoz nekem ...

— De ha nem szereti az urát, akkor miért szenvedünk mi már hónapok óta?! ... Elvégre mi is emberek vagyunk s ha a vérünk fellázad egyszer: mit gondol,

készített kopárfásítást, a mihez az 1812. év bő magtermése kedvező alkalmul kínálkozik.

2400 mérő fenyőmagot gyűjtött, megépíti az első magpergetőt, létesíti az első csemetekertet, s magvetés útján azonnal meg is kezdi a kopárfásítást. Megkezdí pedig mindezt 1813. év tavaszán, tehát éppen száz esztendeje, megkezdí, mint maga írja, a «többi erdészeti munkából összegyűjtött alapelvek és eltanult elméletek szerint — bizonyos aggodalom és sokféle kísérletezés után».

Hozzát nagy ambícióval, teljes odaadással. Hozzá minden erejével, mert tudja, érzi, hogy már is nagy bajok kútforrása a megyéje hegyvidékein üzött sajnálatos erdőpusztítás.

... És sejtelve nem csalta meg! A mitől fél, az váratlanul hamar és el nem képzelt arányokban válik valóra!

1813. évi augusztusában ugyanis, hosszú esőzések után, a mikor a talaj a még mindig sűrűn hulló esapadékból fölvenni már semmit sem volt képes, mikor már a Garam és vizei megduzzadva hömpölyögtek alá, újabb hosszan tartó és megismétlődő felhőszakadás révén itéletidő támadt!

A kopár hegyoldalokról akadálytalanul lerohanó vizek olyan áradást okoztak, hogy a mint az egykori vízjelző ma is igazolja, partjai fölött embermagasságban hömpölygött a Garam.

Olyan pusztulás következett be mindezzel, aminőnél sajnálatosabbat sem előbből, sem azóta nem jegyeznek fel a kamarai uradalom annalesei!

... Talán mikor a borzalmaktól elszorult lélekkel

megyéje pusztulását látja Decrett, akkor tesz szent fogadalmat magában, hogy ezentúl még nagyobb erélylyel lát a kopárok befásításához, az erdők rekonstrukciójához, még nagyobb szigorral nyul az erdők konzerválásához és még lelkesebben kezd hozzá egy okszerű erdőgazdaság megteremtéséhez!

És talán mikor a nagy pusztulásról vett tudomást felsőbbsege, akkor határozta el, hogy Decrettet állítja az egész uradalom erdőgazdaságának élére, mert csak az ő tetterejétől, tudásától és kitartásától várja a hatalmas kamarai birtok és vele Zólyom vármegye boldogulásának megalapozását.

1814. év februárjában tényleg már kamarai erdőmesterré és az akkor még másfél-százezer kat. holdat meghaladó uradalom erdőgazdaságának élére állítja őt első Ferencz király!

41 éves korban, férfiereje teljében jut e megtisztelő állásba!

Széleskörű elméleti és gyakorlati tudással, bőséges helyi és a gazdasági szolgálat minden ágaira kiterjedő ismerettel, nagy ambícióval, vasakarattal és tervszerűséggel lát a munkához.

Gondoskodik, hogy a királyi bizottság terjedelmes javaslatai az egész vonalon végrehajtassanak, a birtokhatárok fölméressenek, a foglalások végleg rendeztesse- nek, a bánya és erdei munkásügy szabályoztassék az egész uradalom mérhetetlen kárával járó legeltetés rendeztesseék. Gondoskodik, hogy a fahasználatok rendje szabályoztassék, a tarvágások mellőztessenek, s a házi- lagos munka okszerű eljárásainak bevezetése mellett a természetes erdőfelújítás jusson érvényre az egész ura-

sikerül-e majd követelő szavát büntetlenül lecsendesítenünk?... Aligha!... Miért sanyargatjuk hát magunkat erőnkön fölüli önkínzásokkal?!... Miért?... Azért az önző emberért?!

Sinkovitsné tiltakozva emelte fel a kezét:

— Pszt!... *Önmagunkért!*... Mihelyest nem tudnék tovább uralkodni a vágyaimon és pillanatnyi örömeikért feláldoznám a tisztaságomat: örökre elveszíteném az önbecsülésemet is. Már pedig erre nagy szükségem van! Ez az én éltető elemem... Pedig hányszor voltak nekem is önfeledt pillanataim, a mikor gondolkodás nélkül bele tudtam volna szédülni a maga karjaiba! De mindig visszatartott ettől valami hatalmas erő... Tán a saját akaratom!... S higgye el, annyi megnyugvást találok abban, hogy ez így van, a miért a vágyaink kielégítése nem kárpótolhatna bennünket soha!

Törzs Alajos elragadtatással nézte a kipirult aszszonykát és lassan, mintegy öntudatlanul fölemelkedett a helyéről. Sinkovitsné hideg és okos beszéde éppen ellenkező hatással volt reá... Érezte, hogy nem képes tovább féken tartani fölabajgatott érzéseit... Teljesen elvesztette az eszét!... A hónapok óta visszafojtott tűz vehemens erővel tört ki belőle és hirtelen odavetette magát az asszony lábaihoz. Beszélni kezdett... Valóságos lávafolyamok hömpölyögtek ajkairól, miközben

forró csókokkal árasztotta el az imádott asszony apró kezecskéit...

Az meg mohón szívta magába az izzó szóáradatot. Karjai erőtlenül az ölébe hullottak, agyára halvány ködfátyol ereszkedett, a feje lassan a mellére hanyatlott s a következő pillanatban ott érezte a költő tüzelő ajkait szomjasan a saját ajkaira tapadva...

A felkorbácsolt szenvedély most már őt is magával ragadta és tüzes odaadással viszonzta a költő csókjait...

Hirtelen megzörrent mögöttük a sűrű bokor és a szerelmesek ijedten széjjelrebbentek.

... Elválásuk néma és fájdalmas volt...

*

A mikor Sinkovitsné benyitott az ebédlőbe, az ura már bent volt. Az ujságot böngészte, de letette rögtön, mihelyst a feleségét észrevette.

— Jó, hogy jön! — mondta köszönés nélkül. — Egy levelet akarok megírtni magával. Legyen szives ide ülni az asztalhoz. Vagy ha paranesolja, átmegyünk a maga szobájába.

Az asszony csodálkozva nézett az urára:

— Velem akar levelet íratni? Ez még sohasem történt... Kinek?

dalomban. Gondoskodik, hogy a régebbi idők tarvágásai mielőbb és a fanemek okszerű elegyében beültetessenek és hogy meginduljon a kopárfásítás az egész vonalon.

Sokat jár a helyszínen s közvetlen érintkezéssel igyekszik alárendeltjeit az okszerű erdőgazdasági eljárásokba bevezetni. Oktat, nevel, felügyel a munkák végrehajtására, rendelkezik, irányít és mint az erdőügyek lelkes apostola mindenkit tevékenységre buzdít. Szabályozza a hivatala központi szolgálatát, majd pedig hozzálát a gazdaság minden ágára kiterjedő azoknak a szabályrendeleteknek — hosszú évek fáradságos munkáját igénylő megszerkesztéséhez, a melyek ma igen értékes adatokat szolgáltatnak nekünk az erdőgazdaság tovább-üzéséhez és fejlesztéséhez.

Ezeknek a pár év előtt fölfedezett elsárgult foliánsoknak előírásai és az egykori nyilvántartások adatai a való élet gazdasági eredményeivel összehasonlítva vetettek teljes fényt Decrett József nagyszabású munkásságára és kiváló sikereire. Ezek az így megvilágított jelentős eredmények vívták ki a magyar erdészet érdeklődését és háláját, ezek biztosították a földművelési kormányt az elhatározását, a melylyel elismerése jeléül ezt az emlékművet állította s annak leleplezésénél magát ilyen kitüntető módon képviseltetni kegyeskedett.

Hálával fogadjuk mi magyar erdőgazdák a száz év előtt munkálkodott kartársunk emléke iránt megnyívánult e megható kegyeletet, a mint hogy hálával teszszük le az elismerés pálmáját Decrett József emléke előtt, a ki a magyar erdőgazdaságnak példás sikereket produkált, fényt és dicsőséget szerzett.

— Az édesanyjának.

Sinkovitsné elsápadt:

— És mit akar iratni?

— Üljön le, majd diktálom.

Az asszony vállat vont és szó nélkül engedelmesskedett. Tollat, tintát hozatott és egykedvű várakozással tekintett az urára.

Az diktálni kezdett s az asszony daczos önuralommal rőtta egyik sort a másik után:

«Kedves jó Anyám, esedezve kérlek: a legközelebbi vonattal okvetlen siess hozzánk. Engem kell innen hazavinned, mert rettenetes dolgok történtek velem.

Teljesen elvesztettem az eszemet és egy szerencsétlen pillanatban megcsaltam az uramat, a legjobb embert a világon, egy sehonnai gazemberrel...

Sinkovitsné itt felnézett az írásból és megvetéssel mérte végig a «világ legjobb emberét».

— Ez kegyetlenség! — suttofta alig hallhatóan.

Amaz parancsolólag intett:

— Ird!

S a meggyötört asszony tovább írta, a mit a kegyetlen boszú diktáltatott az urával:

«Kétségbeejt a saját gyalázatomban, utálok önmagam; de az életet nincs bátorságom eldobni magamtól. Szégyenletesen gyáva vagyok!

Legyen az emlékmű szimboluma azoknak a jelentős erdőgazdasági sikereknek, a melyeket kitartó szorgalommal elsajátított elméleti és gyakorlati ismeret, lelkes és céltudatos munkássággal karöltve biztosítani képes és legyen szimboluma annak az elismerésnek és hálának, a melyre a magyar állam erdőgazdája felsőbbségétől, kartársaitól és a nemzet minden polgárától még egy évszázad után is számíthat.

Tisztelettel kérem méltóságodat, mint a földművelési miniszter úr ő excellenciája képviselőjét, hogy az emlékmű leleplezéséhez engedélyt megadni kegyeskedjék.»

*

A hatásos beszéd által keltett lelkes éljenzés lecsillapultával dr. Bartóky József államtitkár meleg szavakban méltatva az ünnepély jelentőségét s tolmácsolva a földművelésügyi miniszter üdvözlését, megadta az engedélyt az emlékmű leleplezéséhez.

Mozsarak dörgése között hullott le a lepel a díszes emlékműről, melynek minden ízében művészies, izléses kivitele a magyar művészet fejlettségét, de elsősorban alkotójának, Sidló Ferencz országos hírű szobrászunknak művészi készségét és zseniális alkotóképességét dicséri.

Kócsy János főerdőtanácsos, a beszterezebányai erdőigazgatóság főnöke vette át ezután az emlékművet az erdőigazgatóság nevében. Bensőségteljes szavakkal mondott köszönetet mindazoknak, kik az emlékmű létrehozásán munkálkodtak, majd emelkedett szavakban tett fogadalmat maga és tisztársai nevében arra, hogy nemcsak az emlékművet fogják gondozni és megőrizni, de ápolni és fejleszteni fogják azokat az eszméket és intéz-

Bocsáss meg a te szerencsétlen leányodnak és jőjj azonnal!

Vilma.»

— Rendben van a dolog! — mondta cinikusan Sinkovits és kikapta a levelet a felesége kezéből. — Most pedig menjen a szobájába és édesanyja megérkezéséig ne merjen kimozdulni onnan! A vacsoráját majd beküldöm.

Az asszony némán lehajtotta a fejét és kitámolygott a szobából.

A festő diadalmas vigyorgással tekintett utána.

Jól ismerte a felesége lelkületét: tudta, mi fog most következni...

*

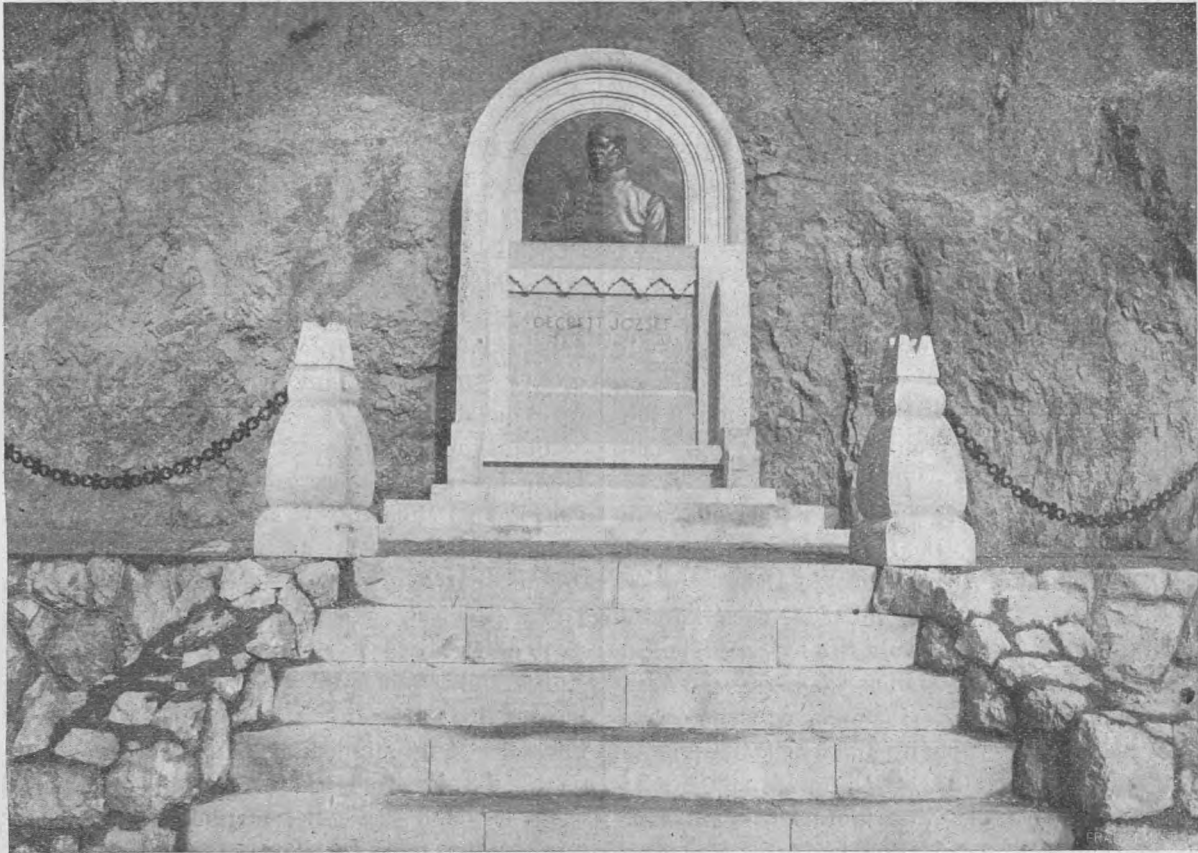
Jó félórával később benézett a felesége szobájába.

Az asszony ott feküdt a diványon, kifordult szemekkel, félig kinyílt szájjal, megmerevedett vonásokkal. Pulzusa sem volt már és a teste teljesen élettelen. Egy üres, barna üvegecske az éjjeli szekrényen elárulta a többi...

Sinkovits némi megilletődéssel fordult ki a szobából; de odakint újra erőt vett rajta a szertelen hiúságában megbántott ember elvakult boszúérzete.

Leült és levelet írt Törzs Alajosnak:

«Kedves Louis-om, a porig lesujtva, összetört lélekkel könyörgök hozzád: jőjj azonnal, ha teheted.

Az óhegyi Decrett-emlék.

ményeket, melyeknek Decrett oly buzgó apostola illetve létesítője volt.

Mozsarak dörgése közben helyezték el ezután az

emléket a szebbnél szebb koszorúkat, úgy, hogy a virágokkal és színes szalagokkal tarkított babér- és pálmakerdő az emlék talapzatát teljesen elborította. A föld-

Vilmám, édes jó feleségem nincs többé! Kihült tete mellett, jég hideg kezeit csókolgatva írom örületes kétségbeeséssel ezeket a sorokat.

S e váratlan megpróbáltatás csak annál kétségbejítőbb reám nézve, mert kitakarni vélem szomorú elhatározásának okát is... Miattam történt! — súgja valami ösztönszerű balsejtelem és kínos önvád marczangolja lelkemet.

Jer, siess! Ments meg az örülettől egy szerencsétlen, porig alázott vezeklőt!

Ödön.»

— Így! — sziszegte fogai között. — Látni akarom, miként kergeti a megőrülésbe ez a lesújtó veszteség a nyomorult versfaragót! Megcsalt és meggyalázta nevemet; másképp nem tudom neki visszaadni; hát gyönyörködni akarok a kinjaiban. S ha majd a tomboló fájdalomtól itt fetreng a lábaim előtt: a szemébe nevetek a becsstelennek! Ó, az én boszúm rettenetes, de igazságos lesz...

★

A költő örületesen felhördült, a mikor elolvasta Sinkovits levelét.

Félig felöltözve, nyakkendő nélkül szaladt ki az utcára s a lelkében viharzó kétségbeesés eszeveszett gyorsaságot köleszött a lábainak. Fuldokolva, fel-

szakadó zokogással és eltompult lélekkel rohant a festő lakása felé...

★

Sinkovits bánatos szomorúsággal fogadta és bevezette a felesége szobájába...

A költő hátratántorodott. Szemeire ködfátyol borult, agyát bénító zsibbadtság feküdt meg és majdnem életlenül hullott a szeretett asszony holtteste mellé.

Megfeledkezett mindenről... Gyilkos fájdalom marcolt bele a lelkébe és hangosan felzokogott. Ez már nem is sirás volt... Az emberfölötti fájdalom artikulátlan hangokat váltott ki belőle...

S ebbe az örületesen szent gyászolásba egyszerre csak belecsendült Sinkovits Ödön emberietlen kacagása.

A költő felnézett rá csodálkozva. Azt hitte először, hogy amaz megőrült a fékevesztett fájdalomtól. De a mikor kárörvendő és kegyetlen vigyorgást látott külni a festő arczára: egyszerre megértett mindent...

Villámgyorsan talpra ugrott és vad elszántsággal rávetette magát az atléta-termetű, hatalmas emberre. Kezével a torkához kapott... Összekapaszkodtak... S egy ideig átkos és hörgő vonaglások olvadtak bele a homályos atmoszférába... Aztán egyszerre elcsöndesedett minden és ijesztő némaság borult a ravatalos szobáskára...

mívelésügyi minisztérium, az Országos Erdészeti Egyesület, az Erdészeti Kísérleti Állomás, Besztercebánya város, Óhegy község, valamint az összes kincstári igazgatási hivatalok koszorú mellett ott láttuk a besztercebányai erdőigazgatóság erdészeti altiszti karának koszorúját is, kik szintén elhozták a kegyeletes megemlékezés virágait nagynevű volt kartársuk emlékére.

Az emlék megkoszorúzása után dr. Bartóky József államtitkár osztotta ki a földmívelésügyi miniszter által kilencz régóta szolgáló, kifogástalan viseletű erdőmunkásnak adományozott elismerő okleveleket és egyenként ötven korona jutalmat.

Az államtitkár szavait Bózer Jenő erdőgondnok tolmácsolta tót nyelven, míg a munkások egyike magyarul közönte meg a kitüntetést.

Az ünnepélyen kitüntetett és megjutalmazott erdőmunkások a következők: 1. Dekrett Mátyas Horárove, kincstári telepes munkás, 73 éves. Atyja Dekrett József kamarai erdőmesternek testvére volt. 14 éves korától állandóan kincstári munkában volt. (Dobrócs). Jelenleg nyugdíjban van. — 2. Dekrett János Adamkove, 45 éves. 17 éves korában lépett kincstári munkába, azóta állandóan itt dolgozik mint szakmány munkás. (Dobrócs). — 3. Schön József Psená, 50 éves, állandóan kincstári munkás, 15 éves kora óta van kincstári munkában. (Kamó-telep—Dobrócs). — 4. Puóbis József Hanzove, kincstári telepes munkás, 92 éves, 14 éves korától kezdve állandóan kincstári munkában volt. 45 évi szolgálat után a munkások sorából kilépett, de mint rokkant is dolgozott a kincstárnál. (Dobrócs). — 5. Schwandtner Mátyas Jandik, kincstári munkás, 45 éves, 15 éves korától kezdve állandóan kincstári szolgálatban van. (Barackza-telep). — 6. Lupták Lőrincz, állandó kincstári munkás. Jelenleg 31 éves, 15 éves kora óta állandóan kincstári munkában van. (Szerkő-telep). — 7. Zsabka István Rozumnik, állandó kincstári munkás. 46 éves, 29 éve szolgál. — 8. Babják Vendel Sztuocok Fűrer, nyugdíjazott állandó kincstári munkás. 73 éves, 38 évet szolgált állandó kincstári munkában. (Óhegy—Rábó-telep). — 9. Sagát Antal, állandó kincstári munkás. 36 éves, 20 év óta állandóan van kincstári munkában. (Bukócz).

Különös játéka a véletlennek, hogy a kitüntetett munkások közül kettő nemcsak rokona az ünnepelt emlékezetű Decrettnek, de ugyanazt a nevet is viseli.

Ezzel véget is ért a leleplezés s rövid villásreggeli után az ünneplő közönség kocsin Besztercebányára utazott, hol 100 terítékű díszebéd fejezte be az ünnepeket.

A minden tekintetben sikerült ünnepség rendezéseért a besztercebányai erdőigazgatóság tisztikarát illeti az elismerés, lehetetlen azonban elismeréssel meg nem emlékeznünk Kaán Károly miniszteriumi főerdőtanácsosról, ki hosszas, fáradságos kutatásokkal, szívós, kitartó munkássággal háritotta el Decrett emlékérel a feledés fátyolát s a kinek elsősorban köszönhetjük, hogy ily kitüntető módon lett az okszerű erdőgazdálkodás egyik úttörő munkásának emléke megörökítve.

Állatvédelem.

A gazda háziállatok nélkül nem tud élni, mert azokkal műveli meg földjét, azok segítségével takarítja be, csépelel el évi termését, azok szaporulatát értékesíti, adja el a vásárokon, s jövedelmet húz belőlük. Az a haszon pedig, a mit az állatok különböző termékeikkel szolgáltatnak, létfeltételeinknek rendkívül fontos, mondhatnám nélkülözhetetlen tényezői.

Hogy mikor fog bekövetkezni az az idő, a midőn a gépek ki fogják szorítani az állatok által kifejthető erőt, azt megjövendölni nem lehet. Szántó-, boronáló- és cséplőgépek ma is vannak használatban, költséges voltuknál fogva azonban csak kisebb mennyiségben. Mennél összetettebbek, szövevényesebbek lesznek a műveltség előrehaladtával a gépek, annál több szellemi munkát fog igényelni azoknak a vezetése.

Az állatvilág, de különösen a háziállatok az emberiségnek óriási, pénzértékben ki nem fejezhető, meg nem határozható sokoldalú hasznára vannak és lesznek. Ruházatunk — kezdve a cipőtől, csizmától, a gyapjúból készített szövetig, a prémes bundák, sapkák, kabátokig, — mind-mind állati termék.

Az állatok éltüket adják jólétünkért, s ezért viszonzásul legalább szeretettel bánjunk velök, ne kínozzuk, ne bántalmazzuk azokat soha. Rendkívül találóan mondja Dr. Horváth Kornél: «hol van annyi szenvedés, annyi névtelen nyomor, mint amennyi az elhagyott és védtelen állatoknak jut ki osztályrészüln? Vajjon akad-e ember, a ki hálával és ragaszkodással viszonzozza a rajta elkövetett durva bántalmakat, ki alázattal és béketűréssel fogadja a meg nem érdemelt ostorcsapásokat, mint ezt az állat teszi».

A legtöbb állatkinzás ákkor történik, a mikor a tehervonó állat nem indit. Fájdalom, sokan vannak, a kik ezért az állatot okolják és néhányszor végig ostromozzák, pedig a szegény állat hiába kínlódik inaszkadtaig, még sem bírja a megrakott szekeret megindítani. Ilyenkor mindig a kocsis a hibás, a ki nem látja be, hogy erején felüli munkát nemcsak az ember nem végezhet, de a meggyötört állat sem. Ha azután keserves kínlódás után végre mégis megindul és elvánszorog az óriási teherrel, az állandó túlterhelés miatt idő előtt tönkremegy s később egészen képtelen lesz a munkára, gazdája pedig kénytelen túladni rajta potomon áron. Ugyan ki veszi meg a züllött külsejű, ütött-kopott, csont és bőr lovat; bizony nem más, mint valami kúpec, a ki vagy a cigányoknak, vagy taligás koldusnak adja el. Ebben a környezetben a korán elaggott, testen-lélekben kimerült jószággra élte alkonyán pihenés helyett zaklatottság, kellő táplálék helyett éhség, lassú haldoklás vár. Az, a ki bántalmazza, üti-veri állatait, emberi művoltát tagadja meg, mert a teremtes koronájához az ésszel, értelemmel megáldott emberhez nem illő a jámbor, hűséges jószágok kínlása, sanyargatása.

Az állatok beszéde nem hangokból összetett szótagok és szavakból áll, mert ily értelemben csakugyan nincs beszéde az állatnak. «De ha beszéd alatt nem-

csak hangok kombinációját és állandó értékű szótagokba és szavakba való öntését értjük, hanem az érzések és akaratnyilvánításnak mozdulatokba és hangokba való rögzítését, úgy hogy bizonyos érzésnek, bizonyos akaratnyilvánításnak mindig ugyanaz a mozdulat vagy hang felel meg, akkor igenis az állatok legtöbbje bír a oeszed képességével.* A mint az ember kifejezést ad fájdalomának beszédben vagy különféle felkiáltásban, úgy az állat különböző hangjából, mozdulatából következtethetünk szenvedésére, mely az arc kifejezésben is híven visszatükröződik.

Hazánk állatállományában busásan kamatozó kincs fekszik. A piros tarka nyugati szarvasmarha, melyet a gazdaközönség jobbra tart, átlagos forgalmi ára 150—500 korona között ingadozik. A forgalmi ár azonban messze mögötte marad a valódi értéknek.

Az állattartásból befolyó jövedelmet pontosan kiszámítani nehéz, mert nemcsak a gazdára nézve képvisel az állat nagy értéket, de azért is, mert különféle termékei révén az egész emberiségnek úgyszólván élet-szükségleteket nyújt. Az állati termékek értéke más a falun, más a városban, változnak ugyanott az évszakok szerint is, vagyis árhullámszáznak vannak alávetve.

A mi a madárvédelmet illeti, az a községekben többnyire gyengébb lábon áll, mint a háziállatok védelme. Az elemi iskolákban tartani szokott «Madarak és Fák napja», meg az «Országos Ifjúsági madárvédő Liga» megalakítása még keveset jelent; itt is csak a tárgy szünetnélküli ébrentartásával lehetne a megkívánt sikert elérni.**

A vármegyei gazdasági egyesületek által kiscgazdák részére rendezett állatdíjazásoknak, állatvédelmi szempontból való üdvös hatása elvitathatatlan.

Az a fuvaros, a ki azt gondolja, hogy akkor jár el gazdaságosan, ha lovait agyonterheli, téved, mert az erején túl megterhelt, agyongyötört állat mihamar tönkremegy.

Arra a legritkább esetben gondol a rossz gazda, hogy kevesebbet rakva a szekérré, a ló könnyebben, gyorsabban halad s ez által sok időt takarít meg, lovát több évig használhatja, magasabb áron adhatja el, mint a mikor lesoványodott, elcsigázott állapotban kell azt elvesztegetnie.

Erős hátuló, a milyen pl. a katonaló, elbir 120—140 kilót, erősebb hátuló 200 kilót is, ennél többet már csak rövid ideig. Középerős igásló 15 métermázsát bír elhúzni. Az igen erős igásló el bír húzni 20 métermázsát, rövid ideig, nagyon jó, sima úton 25 métermázsát is. Egy pár ú. n. bérkocsislóra 16—20 métermázsát lehet számítani, beleértve a szekér súlyát. Egy pár középerős igáslóval legfeljebb 30—40 métermázsát szabad vontatni, beleértve a szekér súlyát.

A jól táplált lovak erősebbek, mint a rosszul táp-

* Dr. Révész Béla: «Állatlélektani tanulmányok» 90—91. oldal.

** Az 1912-ik évben 6005 iskolában ünnepelték meg a Madarak és Fák napját. Az «Országos Ifjúsági Madárvédő Liga» tagjai pedig ez idő szerint meghaladják a 350,000-et.

láltak. Egyenes úton többet bír a ló, mint egyetlen úton; száraz talajon többet, mint felázotton, sárban, hóban.*

A magyar birodalom igás és haszonállat-állománya az 1911. év elején 7,319.121 drb mindennemű szarvasmarha, 2,351.481 drb ló, 20,103 drb szamár, 1850 drb öszvér, 7,580.446 drb sertés, 8,548.204 drb juh és 426.981 drb kecske volt. Az 1911. évi állatösszeírást megelőző, utolsó, 1895-ben végrehajtott állatszámolás eredményeivel szemben 1911-ben csak a gazdasági jelentőséggel nem bíró két állatnemnél, a szamárnál és az öszvérnél jelentkezik csökkenés, a többi állatnemnél kisebb-nagyobb számbeli emelkedés mutatkozik. A legfontosabb állatnemnél, a szarvasmarhánál az 1895—1911. évek közötti szaporodás 580.756 drbot, 8.6%-ot, a lovaknál 43,024 drbot, 1.9%-ot, a sertéseknél 250,103 drbot, 3.4%-ot, végül a kecskénél 118,171 drbot, 38.3%-ot tett.

A közölt adatokból fogalmat alkothatunk országunk állatállományában rejlő gazdagságról, melynek védelmével, felvirágoztatásával nemcsak önjavunkat, de a nemzet javát is munkáljuk.

Ne éreztessük kiváltságosabb helyzetünket, fölényünket durva, kegyetlen módon, a mi segítőtársainkkal, az állatokkal, hanem becsüljük meg azokat. Ha ezt megtettük, akkor elértünk arra a magaslatra, a melyre minden embernek törekednie kell.

Ifj. Thóbiás Gyula.

Gazdasági tanácsadó.

A viaszmolý és az ellene való védekezés. (Együttal felelet Zahorecz kérdésére.) A viaszmolý lepkéje petéit viaszlépekbe, viasztörmelékebe, kaptár, kas repedéseibe s olyan helyekre rakja, hová a méh nem férkőzhet. A kikelő hernyók (lárva, kukac, pondró, féreg) a kas vagy kaptár alján lévő morzsalékban vagy magában a sejtben élnek, viasszal táplálkoznak s a sejtben pókhálószerű szövedéket alkotnak. Elhatalmasodván, igen megnőnek s nagy pusztítást visznek végbe a sejtekben. Kifejlődve a hernyók, bebábozódnak és lepkévé alakulnak. Védekezni ellenök tisztasággal és rendszeretettel lehet. A kasok s kaptárok fenékeszkájára hullott ízeléket, törmeléket tisztítsuk rendszeresen. Mentsük fel ezen munka elvégzése alól méheinket. Különösen a gyöngö családnál tegyük ezt, mert az erős család maga is kihordja a szemetet és tisztán tartja a kas vagy kaptár alját. A viaszmolý leginkább a gyöngö családot támadja meg, mert az védekezni ellene nem tud. Gyöngö családot e miatt se tőrjünk, hanem egyesítsük őket. A kis népességű családnál a viaszmolý azon lépeken hatalmasodik el, melyeket a méhek befődni s ezáltal megvédeni nem tudnak. Gyöngö voltánál fogva a tovább terjedést sem tudja megakadályozni s akkor a fiasítást

* Monostori Károly kir. tanácsos, ny. állatorvosi főiskolai tanár: Lógondozás, Bpest 1899.

is tönkre teszik a hernyók s az egész család elpusztul vagy elhagyja lakását. Erősen megtámadott család elroncsolt lépeit vágjuk ki s teljesen tisztítsuk meg a hernyóktól. Lépdarabokat vagy egész sejteket pedig ne hagyjunk szanaszét a méhesben s ezáltal ne adjunk alkalmat a viaszmosoly terjedésének. Jól elzárható ládában vagy sejtsekreányben őrizzük meg a sejteket gyakori kénezés által. Tehát tisztaság, rendszeret s a molylepkek és hernyók állandó pusztítása a célravezető védekezés ellenök.

Zimay Szilárd.

Különfélék.

Felhívás. Vettük az alábbi sorokat:

Igen tisztelt kartársak! Van szerencsém tudomásukra adni, hogy az Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetségének vezetősége szeptember hó 7-én Budapesten rendes félévi gyűlését tartotta. Alulírott ezen gyűlésen egy javaslatot terjesztett a szövetség elé, melyben annak pártfogását és támogatását kérte államosításunk ügyében. A szövetség — tekintettel tarthatatlan helyzetünkre, melyen csak az államosítás segíthet — meg is ígérte támogatását.

A gyűlésen öt vármegye járási erdőőrei képviselték magukat és engem bíztak meg azzal, hogy egy országos erdőaltiszti mozgalmat indítsak meg és pedig sürgősen, mert az erdőtörvény most van revízió alatt és így czélszerűnek mutatkozik államosításunk kérdését a revízióval kapcsolatban elintézni. Ha tehát államosításunk ügyét most nem szorgalmazzuk, akkor az talán örök időkre el fog maradni.

Ennélfogva tisztelettel kérem a kartársakat, hogy önmaguk és családjuk érdekében tömörüljenek, ne sajnálják a fáradságot és azt a pár fillért, a mit áldozatul kell hozniok, — hiszen jelenünk kétségbejítő, jövőnk meg nincs.

A tekintetes m. kir. járási erdőgondnokság alá rendelt erdőőrök vegyenek fel jegyzőkönyvet, a melyben kifejezik a mozgalomhoz való csatlakozásukat és hogy megbiznak a szükséges teendők végzésével. A f. évi november hó 1-én Budapesten megtartandó gyűlésre kiküldendő kolléga nevét és lakhelyét szintén vegyék jegyzőkönyvbe, hogy annak idején megírassam neki, hol tartjuk meg a gyűlést. A jegyzőkönyvbe felveendő még a fizetés, útiátalány vagy lótarítás és a lakáspénz összege is. A jegyzőkönyvekre 30 filléres bélyeget kell ragasztani, mert ezek a készítenő memorandumhoz lesznek csatolva. A felmerülő költségekre kérek fejeként 40 fillért, mely költségekről a gyűlés alkalmával fogok elszámolni.

A jegyzőkönyveket és pénzt kérem legkésőbb október hó 10-ig címemre megküldeni, hogy munkámban akadályozva ne legyenek.

Maradtam kartársi tisztelettel

Balatonfüred, 1913 szeptember hó 24-én.

Papp János,
járási főerdőr.

Halálozások. *Garlathy Kálmán* nyug. m. kir. erdőigazgató, a III. osztályú vaskorona-rend lovagja, életének 72-ik évében, szeptember 16-án szívszélhűdés következtében Nagybányán hirtelen elhunyt. A megboldogult hosszú ideig szolgált a földművelésügyi miniszteriumban, mint a kincstári erdők ügyeit intéző ügyosztály vezetője, honnan mint erdőigazgató, a lipótújvári m. kir. főerdőhivatal élére került s ebben a minőségében 40 évet meghaladó kiváló szolgálata után 1904. évi szeptember hó végével vonult állandó nyugalomba.

Heim János m. kir. főerdőmérnök, a tátrai m. kir. erdőgondnokságnak hosszú időn át volt vezetője, hosszas betegség után, életének 45-ik évében június hó 15-én meghalt.

Nyugdíjbiztosítás. Schreiber Lajos, Dáncs Ágoston, Basa József és Szendrei István Alsó-Fehér vármegyei járási erdőőrök az Országos Gazdasági Munkáspénztár keretében az 1912. évi VIII. t.-cz. alkotta nyugdíj csoportjában nyugdíjra, balesetre, aggkori és temetkezési segélyre biztosítottak.

Időjelzés. A «Meteor» f. évi október hóra a következő időjelzést teszi közzé: Okt. havának változási napjai: 6—7—12—15—19—22—23—27—28—29—31-re esnek. Ezek közül legerősebb hatásúak: a 6-iki hűvös, szeles, esetleg viharos, csapadékkal, a 12-iki száraz, a 19-iki hűvös, szeles, esetleg viharos, a 27-iki meleg, a 28-iki erősen csapadékos, a 31-iki pedig meleg jelleggel.

Hivatalos közlemények.

76783. szám.
I. B.—1.

Szabályrendelet valamennyi kincstári erdőigazgató-ságnak, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.

A műszaki segédszolgálatra szervezett altiszti állások betöltésénél követendő eljárás tárgyában.*

Az építkezési és erdőrendezési ügykörben előforduló s magasabb előképzettséget nem kívánó munkáknak kellő felügyelet mellett való végzésére hivatott műszaki segédszolgálat céljára szervezett altiszti állások betöltésénél, valamint az ezekre az állomásokra kinevezettek előléptetésénél a következők szolgálnak zsinórmértékül:

1. Az *építkezési műszaki segédszolgálat*hoz

a) erdőőrré csak olyan erdőőri szakvizsgát tett s az erdőőri szolgálathoz megkivánt általános kellékeknek is megfelelő egyén nevezhető ki, a kiről az állami erdők vagy állami kezelésbe vett egyéb erdőbirtokok gazdasági ügyeinek ellátására hivatott valamely igazgatási hivatal, építkezési ügyek vezetésével megbízott tisztviselőjének meghallgatása alapján szabályszerű bizonyítványban igazolja azt, hogy kisebb tervek és költségvetések elkészítésében, nagyobb tervek másolásában, épületek, építmények és azok helyszinrajzának felvételében és ugyan-

* Vesd össze az 1913. évi 6866. számú földművelésügyi miniszteri rendelettel. Lásd: «Az Erdő» 1913. évfolyam, 201. oldal.
Szerk.

ezen helyszíni kitűzésében, utak lejtmezésében és a lejtmezési adatok megrajzolásában, utak és vasutak keresztaszvényeinek felvételében és megszerkesztésében, az útépitési munkák végrehajtásában, végül a vízi és magas építési munkáknál felmerülő kisebb műszaki teendőkben megfelelő gyakorlati jártassággal bír és a ki e mellett igazolni tudja azt, hogy legalább két évig az építkezési műszaki segédszolgálatnál teljesített gyakorlati szolgálatot. Ezen legutóbbi feltételtől csakis a m. kir. erdőőri szakiskolák továbbképző tanfolyamát jó sikerrel végzett egyéneknek történhet eltérés annyiban, hogy azoknál egy évi ilyen gyakorlati szolgálat igazolása elégséges. Ezen írásos bizonylat a kinevezést tárgyaló ügyirat mellékleteként visszatartandó.

b) Főerdőorré, az alábbi 4. pontban foglalt előfeltétellel ehhez a szolgálathoz csak azok az a) pontban megszabott kellékekkel bíró erdőőrök nevezhetők ki, a kik a kőmíves és ácsmesteri vizsgát is letették s ezt oklevéllel igazolják.

c) A mennyiben valamelyik az a) pont értelmében ezen műszaki segédszolgálatra kinevezett illetve beosztott erdőőr a rangsorozatban elfoglalt helyénél, szolgálati idejénél és megfelelő szolgálatánál fogva főerdőőri kinevezésre kerülne sorra a nélkül, hogy a b) pontban előírt képesítést megszerezte volna: az ilyen erdőőr főerdőőrré csak az erdőgazdaság irodakezelési vagy üzemi és védelmi szolgálatához nevezhető ki s kinevezése után oda is osztandó be.

2. Az erdőrendezési műszaki segédszolgálathoz erdőőrré csak olyan egyébként a törvényben és szabályokban előírt kellékekkel bíró egyén nevezhető ki, illetve osztható be, a kiről az államerdők vagy az állami kezelésbe vett egyéb erdők valamely igazgatási hivatala, az erdőrendezési ügyek ellátásával megbízott tisztviselőjének meghallgatása után hivatalos bizonyítványban igazolja, hogy a delejtűs tájolóval (boussole) való felmérésben, a felmérések eredményeinek felhordásában, (térképelésében), a térképrajzolásban, valamint az egyszerűbb térszámítási eljárásokban a kellő gyakorlati ismeretekkel bír és a ki e mellett igazolni tudja azt, hogy legalább két évig az erdőrendezési műszaki segédszolgálatnál teljesített gyakorlati szolgálatot. Ezen legutóbbi feltételtől csakis a m. kir. erdőőri szakiskolák továbbképző tanfolyamát jó sikerrel végzett egyéneknek történhet eltérés annyiban, hogy azoknál egy évi ilyen gyakorlati szolgálat igazolása elégséges. Ezen írásos bizonylat a kinevezést tárgyaló ügyirat mellékleteként visszatartandó.

Ezek előléptetésére nézve az általános szabályok irányadók.

3. Ha a műszaki segédszolgálatra rendelt altiszti állomások valamelyikére kinevezett erdőőr vagy főerdőőr munkássága vagy magaviselete bármily irányban kifogásra ad okot, úgy az ilyen altiszt az erdőgazdaság irodakezelési, vagy üzemi és védelmi szolgálatához helyezendő át s az így megürült állomás a műszaki segédszolgálatra alkalmas egyénnel töltendő be.

4. A műszaki segédszolgálatnál működő altisztek az

erdőgazdaság üzemi és védelmi, valamint irodakezelési teendőinek ellátásánál működő altisztekkel egy állományban (status) tartandók nyilván, mindazonáltal az ezen munkakörnél megkívánt nagyobb gyakorlati ügyességre és többoldalú tevékenységre való figyelemmel a műszaki segédszolgálatnál 6 évet kifogástalanul eltöltött altiszt (az 1. b) pontban foglalt esetben, az ott körülírt feltétel mellett) az igazgatási hivatal altiszti állományában történő első üresedés alkalmával főerdőőrré léptendő elő.

5. Az erdészeti építkezési ügyek szolgálatánál ma még famester elnevezéssel rendszeresített I. oszt. altiszti állások ugyancsak a főerdőőri állások közé sorozandók be s az időközben megürülő ily állásokra jövőben már csak a jelen rendeletben megállapított kellékekkel bíró egyének nevezhetők ki.

Budapest, 1913. évi július hó 29-én.

A miniszter helyett:

br. Kazy,
államtitkár.

*

8891/eln. szám.
1913.

Körrendelet valamennyi fő- és ügyosztálynak, a számvevőségi igazgatónak, a számvevőség mindhárom csoportjának, a segédhivatalok főigazgatójának és valamennyi alárendelt hatóságnak, hivatalnak és közegnek.

(Létszámkiegészítés céljából behívott állami alkalmazottaknak járó illetményük tárgyában.)

Kapcsolatban a múlt évi december hó 23-án kelt 12,977/eln., valamint a folyó évi július hó 31-én 7815/eln. szám alatt kelt körrendeleteimmel, értesítem a Czimet, hogy a hivatkozott 12,977/eln. számú körrendelet* II. pontjában említett, vagyis azok az állami tisztviselők, altisztek és szolgák, a kik rendes hadkötelezettségüknek teljes lerovása után hivatottak be a létszámkiegészítés céljából tényleges katonai szolgálatra, illetményeik szempontjából a tényleges katonai szolgálathoz még egy további (tizedik) hónapján át is időszakos fegyvergyakorlatra behívottaknak tekintendők.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a 12,977/eln. sz. körrendelet I. pontjában említett állami tisztviselőkre, altisztekre és szolgákra, a kiknek illetményei tehát a tényleges katonai szolgálat első két hónapjának (ujonczkiképzésnek) elteltével beszüntetendők.

Budapest, 1913. évi szeptember hó 6-án.

A miniszter helyett:

br. Kazy,
államtitkár.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter a lippai m. kir. főerdőhivatal területében Merész József m. kir. főerdőőrt és Bakos

* Lásd: «Az Erdő» 1913. évf. 20. oldal. Szerk.

György m. kir. erdőőrt, — a lipitújvári m. kir. főerdőhivatal kerületében Kuszka József m. kir. főerdőőrt, — a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság kerületében Erdősi György m. kir. főerdőőrt, Göndör Gusztáv m. kir. erdőőrt és Rosu Máris Szilárd m. kir. segéderdőőrt, — a nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületében pedig Már János m. kir. főerdőőrt nyugalmomba helyezte.

*

A gödöllői m. kir. erdőhivatal főnöke Beznicza Márton és Martin András m. kir. erdőőrököt m. kir. főerdőőrökké, Juhász Ferencz I. oszt. m. kir. segéderdőőrt m. kir. erdőőrré, Greff Mihály II. oszt. segéderdőőrt I. oszt. m. kir. segéderdőőrré, Kiss József erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott napibéres kiegészítő erdőőrt pedig II. oszt. segéderdőőrré nevezte ki.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a czím-szalagon átjavitott lakczím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavitásokat nem a pósta, hanem a kiadóhivatalunk eszközlő a bejelentett czímváltozás alapján, a nagyobb arányú czímnyomatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy fölösleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

B. I. Levelében említett kérdésre bajos tanácsot adni, mert semmiféle támpontot arra nézve, hogy ezen hályog mitől keletkezett nem ad, lehet az havivakság folyamánya, lehet erőművi behatás következménye, de lehet egyéb okok folyamánya is. Kísérlelje meg egy szivarszipka segítségével a következő recept alapján készült porból naponta 3-szor a szembe fujni.

Rp. Calomelanos

Sacchari albi

ā grmta. 10·0

M. D. S. naponta szembefúvásra.

Vagy pedig készíttessen a patikában 3%-os jodkenőcsöt, ebből teljesen tiszta vattával vegyen egy mogyoró nagyságút és azt kenje rá a ló alsó szemhéjára és a rákenés után fogja össze az alsó és felső szemhéjat, miáltal a kenőcs a szemgolyón elkenődik és a hályog felszívódik. Ezt is naponta 3-szor, reggel, délben és este eszközölje. Azonkívül éjszakára tehet a ló szemére — ha türi — hidegvizes borogatást. Figyelmeztetem azonban, hogy ezen kezelések akármelyikénél is a legnagyobb tisztasággal járjon el (tisztá kendő, tiszta vatta, de főleg tiszta kezek, levágott körmök, nehogy a szemet megsértse). Kezelés előtt a kezeit meleg vízzel szappannal és kefével mossa meg jól.

Dr. Kukuljevič József.

J. J. A levelében említett szemölcsök a tőgyön bőrujképletek, a melyek különösen akkor keletkeznek, ha az állatok sokat járnak tarlón, tüskés növények közt, lehet azonban öröklött baj is. Újabban mikroorganizmusok művének tartják.

Gyógykezelésre tényleg legalkalmasabb a lószőrrel való lekötés, ez van legjobban elterjedve. Természetesen nagyon sűrűn egymás mellett fekvő szemölcsök ily kezeléssel nem távolíthatók el, különösen ha azok laposak, kocsnaj nélküliek. A lekötésen kívül szóba jöhet a szemölcsök operatív eltávolítása és lapissal (pokolkő) való leégetése, ezt azonban Önnek nem ajánlom, ezt feltétlenül állatorvosnak kell végeznie. Kísérlelje meg a szemölcsöket farkas-kutyatej (Enforbia Cypriassis) vagy pedig vérehulló fecskefű (Chelidonium majus) nedvével bekenni. Fejés után közvetlenül és nem az egész tőgyet, hanem csak a szemölcsöket érintse. Az eljárás a következő: a nevezett növények szárát ketté kell törni s a kibugyanzó nedvet a szemölcsre cseppenteni, illetve kenni, de nem beledörzsölni. Ha ez sem használna, akkor a patikában vegyen Thujatincturát, vagy jód-tincturát és azzal kenje be, ezeket azonban hagyja utoljára, mert a tej esetleg felveszi a szagukat. *Dr. Kukuljevič József.*

D. I. Önnek kétségtelen joga volt ahhoz, hogy a csendőrfőhadnagyot, a kit rákászatton ért, a halászati jegy felmutatására felszólítsa. Kétségbevonhatlan joga — sőt kötelessége — lenne önnek továbbá az is, hogy az ügyben a további lépéseket, tudniillik a feljelentést megtegye. Mindazonáltal azt tanácsoljuk, hogy az egész ügyet hagyja abba s a feljelentést ne tegye meg,

mert vannak kivételes körülmények, a mikor az embernek tanácsosabb kötelességének merev teljesítését mellőzni. Egyébként ön még a felől sem lehet teljesen biztos, hogy a főhadnagy csakugyan nem rendelkezett-e halászati jeggyel. Lehet, hogy meg volt a jegye csak önnek nem akarta azt — bár köteles lett volna — felmutatni.

K. I. 1. Az erdőőrré való felesketéshez az erdőtvény nem a nagykorúságot, hanem a 24 éves életkor betöltését kívánja meg feltételül. Ebből következik, hogy törvényesen nagykorúsított egyén is csak abban az esetben eskothető fel erdőőrré, ha a 24. életévét betöltötte. Ugyanez áll a vadőrré való felesketésre is.

2. A hatóságilag feleskett erdőőr szolgálatában közbiztonsági közegnek tekintendő. Ha az erdőőr szolgálatban van, szolgálati fegyverét — nézetünk szerint — semmi körülmények között sem szabad elkobozni, még abban az esetben sem, ha vadászati kihágáson tetten érik. E tekintetben az erdőőr épen olyan elbirálás alá esik, mint a csendő, határrendőrségi személyzet, vagy a pénzügyőr; már pedig ezektől sem szabad szolgálati fegyverüket elkobozni.

H. B. A segéderdőőrök akadály nélkül megnősülhetnek, mert a nősülés korlátozására vonatkozó rendelkezések csak az erdőlegényekre vonatkoznak.

K. 1. A fogművesség (fogtechnikusság) nálunk Magyarországon ma még szabad iparág, különös minősítéshez kötve nincs, s tudomásunk szerint ez a kérdés jelenleg áll rendezés alatt. A fogműves működési köre tulajdonképpen csak műfogak betételére szorítkozik, de aligha van Magyarországon olyan fogtechnikus, a ki egyszersmind — bár tiltva van — fogorvosi gyakorlatot is ne folytatna. A fogtechnikus nálunk úgy szerzi a tudományát, hogy 16—18 éves korában mint gyakornok beáll egy fogtechnikus mellé s a gyakorlatból eltanulja mesterségének a tudományát; ha a gyakornok haladnivaló fiatalember, akkor olvasgat is és a fogászat körében nem ritkán az ismereteknek bő anyagát sajátítja el. Nálunk több olyan fogtechnikus van, a ki külföldön (Németországban, Oroszországban, Amerikában stb.) szerzett fogművesi oklevelet.

2. A fogtechnikus a régi törvények szerint csak abban az esetben lehetett egyéves önkéntes, ha középiskolát végzett. A véderőről szóló új 1912. évi XXX. t.-cz. 21. §-a értelmében pedig egyéves önkéntes az lehet, a ki valamely középiskolát, vagy ezekkel egyenlő értékű művészeti, műszaki, ipari, kereskedelmi, tengerészeti, földművelési vagy erdészeti középfokú tanintézetet sikerrel elvégzett, vagy pedig ilyen tanintézetben sikerrel érettségi vizsgálatot tett. Hogy melyek ilyen intézetek, azt a hadügyminiszterrel egyetértőleg a honvédelmi miniszter határozza meg. Egyéves önkéntes lehet továbbá az is, a ki valamely középiskolának (gimnázium, reál, polgári) hat osztályát, vagy a fentebb felsorolt középfokú tanintézeteknek, vagy tanítóképzőnek két első évfolyamát sikerrel elvégezte, vagy rendes iskolalátogatás útján oly tanulmányi bizonyítványokra tett szert, a melyek a fentebb megjelölt iskolák hat osztályának, illetőleg első két évfolyamának elvégzése által szerzett bizonyítványokkal egyenlő értékűeknek tekinthetők. Az utóbb említettek azonban csak abban az esetben lehetnek egyéves önkéntesek, ha a fenti követelmények igazolásán kívül még egy vizsgát tettek le sikerrel egy erre a célra szervezett bizottság előtt.

3. Előfizetése június végével lejárván, szíveskedjék azt mielőbb megújítani.

B. F. A kincstári erdészeti altiszteknek és szolgáltnak a földművelésügyi miniszterium 1885. évi 17,209. számú körrendelete szerint két tehenet, egy növendék szarvasmarhát és két borjút, két öreg sertést és négy malacot, vagy két darab egy éven felüli süldőt szabad ingyen legeltetni, illetve makkoltatni. A borjú — nézetünk szerint — attól az időponttól veendő számításba, a mikortól a legelőre kijár és legel is.

V. A. Az erdőőri és vadőri jelvény viselésénél nem az elnevezés, hanem a szolgálat minősége az irányadó. Az erdőőri jelvény viselésére tehát nemcsak az erdőőrök, hanem a főerdő-

örök is kötelezve vannak, mert szolgálatuk azonos természetű s csupán az illetők rangjában van a különbség. Az erdőtvény (1879. évi XXXI. t.-cz.) 37. §-ában is csak az van mondva, hogy ki lehet «erdődőr», holott nyilvánvaló, hogy az ott kikötött feltételek nélkül főerdődőrre sem lehet senkit se kinevezni. Éppen így van ez a vadászoknak és fővadászoknak nevezett alkalmazottakkal is. Ha ezek erdőőri minősítéssel bírnak, akkor az erdőőri jelvényt tartoznak viselni, de ha csak vadőri teendőket végeznek akkor hordhatják a vadőri jelvényt is; ha pedig csak vadőri vizsgát tettek s mint ilyenek az 1911. évi 19,426. számú földművelésügyi miniszteri körrendelet értelmében fel lettek esketve, úgy a vadőri jelvényt tartoznak viselni. Ezt a körrendeletet «Az Erdő» 1912. évi 6. számában egész terjedelmében megtalálhatja.

V. 1914. Névtelen levelekre nem válaszolunk, mert nem tudhatjuk, hogy az illető lapunknak előfizetője-e, vagy sem. Már pedig mi csak az előfizetők kérdéseire válaszolunk. Ismétlje meg a kérdéseit, írja alá a nevét s akkor szívesen fogunk válaszolni.

Zahorecz. Kérdésére a «Gazdasági tanácsadó» rovatban találja meg a feleletet.

S. I. Jásziv sorsjegyei közül a május 15-iki húzáson egyiket se húzták ki. A hiányzó lapokat elküldtük.

O. Gy. Hogy a kérdéses földek mikor, milyen módon és milyen feltételek mellett fognak értékesíteni, azt még mi sem tudjuk.

B. I. Fenti üzenet önnek is szól.

K. J. Az említett biztosító intézet megbízhatóságáról nem tudunk nyilatkozni. De talán czélszerűbb volna, ha a «Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézeté»-hez (Budapest, IX., Köztelek), vagy pedig az «Országos Gazdasági Munkáspénztár»-hoz (Budapest, V., Alkotmány-utca 16. szám) fordulna. Ezek mindegyike teljesen megbízható. Kérjen tőlük tájékoztatót s a melyik önré nézve előnyösebb, azt válasza.

Érdeklődő. 1. Csótányokat (sváb-bogár, muszka) legezélszerűbben schweinfurti zöld festékkel lehet kipisztítani. A poralakú festéket néhány napon át a takaréktűzhely és a falak mentén este el kell hinteni és reggel összesöpörni. A csótányok esznek az édeskés, de mérges festékből s azután elbujva elpusztulnak. Minthogy ez a festék erős méreg, lehet hogy hatásági engedély nélkül nem is adja ki a droguista. Ha tud ilyet szerezni, vigyázva bánjon vele, óvatosan hintse el és ügyeljen arra, hogy gyerekek hozzá ne férjenek. E mellett a konyhát rendkívül tisztán kell tartani, a falban és az ajtók körül levő hézagokat gipszszel be kell tömni és ételhulladékot, vagy nedves ruhát nem szabad a konyhában tűrni; maga a konyha padzata is száraz legyen, vagyis még vízcepppek se legyenek elhullatva. Ilyen módon azután könnyen és hamar megszabadulhat a kellemetlen férgectől. Ha időnkint a már lerakott petékből ismét kelnek ki csótányok, úgy az eljárást meg kell ismételni mindaddig, a míg teljesen ki nem pusztulnak.

2. Fattinger-féle kutyaeledelt Geittner és Rausch czégnél (Budapest, VI., Andrásy-út 18. sz.) kaphat.

B. M. Forduljon a következő budapesti cserzőanyag gyárosok és kereskedőkhöz: Berger Adolf (V., Váci-körút 6); Bratmann Miksa (VII., Nagydófa-utca 19); Cserzőanyaggyár r.-t. (V., Váci-körút 32); Húvös Jakab (VI., Teréz-körút 25); vagy a következő timárokhöz: Mühlberg Dávid (III., Lajos-utca 123); Rosenstock Zsigmond (III., Lajos-utca 123); vagy a következő börgyárosokhoz: Gmehling Hermann (VII., Damjanich-utca 6); Magyar börgyárosok eladási szövetkezete (V., Nádor-utca 9); Wolfner Gyula és Trsa (IV., Károly-körút 26). Vidéki czégekét nem ismerünk. Az 52 fillért a lap javára bevételeztük.

B. M. Légyfogónyv készítéséhez, mint azt már lapunk ez évi 10. számában is ismertettük, vesz az ember 1 súlyrész terpentinelajat, ugyanannyi repceolajat és 2 súlyrész kolofonium (hegedűgyanta) port és ezeket fazékban tűzön összeolvasztja. Hozzákever aztán minden 1½ kg. mennyiséghez 0.5 kg. cukorszirupot s az enyv kész.

Ezt az enyvet eset segélyével felkeni az ember süvegalakú papirzacskókra s elhelyezi azokat oly helyeken, a hol a legyek erősebben rajzanak. Olecsóba kerül, ha újságpapírost kenünk így be s azokat akasztjuk fel kifeszített zsinórokra. Ha meglettek, elégetjük s újakat akasztunk fel.

B. F. A vinkovcei kir. főerdőhivatal hivatalos nyelve horvát.

D. J. Az állami alkalmazottak illetményeinek szabályozására vonatkozó 1893. évi IV. t.-cz. 5. §-a szerint kinevezéseknél nem a rangsor, hanem e mellett a szakképzettség, érdemesség és alkalmazhatóság a döntő. Az illető már elszenvedett büntetése nem akadályozza azt, hogy főerdődőrre kineveztessek, de viszont a hivatkozott törvényszakasz értelmében esetleg mellőzhető is.

K. J. 1. Az államköltségen tanuló erdőőri szakiskolai növendékek a teljes ellátáson kívül semmiféle havi segélyt sem kapnak. 2. A kinestári erdőlegények és segéderdőőrök nem egyenruhát kapnak, hanem évi 60 K egyenruhaátalányt; szolgálati fegyvert kapnak. 3. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

I. K. Ha «Iapni» alatt ijesztő-zsinórt (rémzsinórt) ért, úgy ezt Huzella Mátyás Budapest (IV., Váci-utca 28. sz.); vagy Zubek Bertalan és Trsa Budapest (IV., Múzeum-körút 29. szám) fegyverkereskedőknél kaphat. Ha azonban mást ért alatta, úgy írja meg részletesebben, hogy mit kíván, mert így biztosan nem tudjuk.

W. G. Bedő Albert dr. «Erdődőr» című műve csak magyar nyelven jelent meg. Hasonló tót nyelvű művet nem ismerünk, de ha volna is ilyen, azt tankönyvül nem ajánlanánk, mivel az erdőőri szakvizsgát is csak magyarul lehet letenni.

B. J. 1. Ilyen egyoldalú információ alapján bajos véleményt nyilvánítani. Ha ön be tudja igazolni azt, hogy a fegyvert jogos önvédelemből emelte az illetőre, úgy semmi bántódása se lehet; ha azonban az sül ki, hogy a jogos önvédelem esete nem forgott fenn, hanem ön életveszélyes fenyegetés czéljából emelte az illetőre a fegyvert, akkor bizony megbüntetik.

2. Hirdetését közzétettük ugyan, de kérjük, hogy június végén lejárt előfizetését szíveskedjék mielőbb megújítani, nehogy kénytelenek legyünk a lap küldését megszüntetni.

H. Á. A levelében foglaltakat nem tudtuk megérteni; szíveskedjék érthetőbben megfogalmazni, hogy mit kíván, mert azt, hogy ön katonáéknál szakaszvezető volt, nem hirdethetjük.

ALLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Különösen fővadra nagy járatossággal bíró, vizsgázott vadász, kitünő szarvashívó, állást keres. Czím a kiadóhivatalban. (56.)

Fő- és apróvad gondozásához értő, több évi gyakorlattal és erdőőri szakvizsgával bíró, középkorú erdőőr alkalmazást keres nagyobb uradalomnál. Vadászebeke tanítását és idomítását érti. Beszél és ír magyarul, németül, horvátul, szerbül és tótul. A francia és az angol nyelvet is beszéli törve. Kitünően lovagol. Állását bármikor elfoglalhatja, az idej őszi cserkészéshez is elmegy kíségetőnek. Czím: G. H. poste restante. Borsosberény, Nógrád vármegye. (57.)

Erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgát tett, 41 éves, kiscsaládú fővadász, ki nagyobb uradalomnál már hosszabb ideje szolgál ily minőségben, állását változtatni óhajtja. Úgy az erdőgazdaság, mint a fő- és apróvad-tenyésztés minden ágazatában kellő jártassággal bír. Czíme a szerkesztőségnél megtudható. (59.)

Négy középkorú, erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott, 27 éves erdőőr, a ki az erdészeti és vadászati teendőkben jártas, állást keres. Czíme a szerkesztőségnél megtudható. (60.)

Egy nagyobb uradalomban 10 éve szolgáló, 34 éves, róm. kath., nős, jó bizonyítványokkal bíró erdőőr állást szeretne változtatni. Jártas a vadászat minden nemében. Beszél magyarul és németül. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (58.)

Erdőőri szakiskolát végzett, jól szakvizsgázott, 25 éves, nőtlen egyén, ki nagyobb uradalomban nyolcz és fél év óta szolgál, hol úgy az erdészet, mint különösen a vadászat terén nagy gyakorlatot szerzett s az apró vad vadászásának összes módjait, a fáczántenyésztést, vadaknak hálával való fogását és a dúvadak irtását kitünően érti, állást keres. Beszél magyarul, tótul s s keveset németül is. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (62.)

Kiszolgált csendőr, erős testalkatú, 30 éves, nős, kiscsaládú, magyarul és németül kitünően ír és számol, a vadászatban jártas, kitünő lövő, erdőőri esetleg vadőri állást keres azonnali vagy későbbi belépésre. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (63.)

Állást keres 1914. évi január hó 1-re 39 éves, józanéletű, kiscsaládú, szakvizsgázott, jó bizonyítványokkal rendelkező erdőőr, ki az erdészeti teendőknél kívül jártas a mesterséges fáczánnevelésben és a volierek kezelésében (angol módszer). Jártas a vadászat minden ágában, kártékonyok irtásában. Szíves megkeresések kéretnek Horváth József erdőőr. Örtilos. u. p. Zákány. Somogy vármegye címre. (64.)

34 éves, róm. kath., szakvizsgázott erdőőr, kiszolgált katona, volt csendőr, a ki jelenleg grófi uradalomban van alkalmazva, az erdőkezelésben és a vadászat terén hét évi gyakorlattal bír, beszél magyarul és tótul, november esetleg január 1-re állást keres. Czíme a szerkesztőségénél megtudható. (65.)

Erdőőri vagy vadászai állást keres róm. kath., középkorú, jelenleg fővadászi állásban levő, 20 évi gyakorlattal bíró, kitünő bizonyítványokkal rendelkező egyén, a ki az erdészet és a vadászat terén, valamint a vadtenyésztésben és fáczánnevelésben teljesen jártas. Czíme: Pál János urad. fővadász Pánd, Pestmegye. (66.)

Intelligens, hat középiskolát és erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott fiatal erdész állást keres mielőbbi esetleg azonnali belépésre. Ezideig dunántúli hercegi uradalomban volt négy évig alkalmazásban. Az erdészet és a vadászat terén nagy gyakorlattal rendelkezik. Megkereséseket kérek: Uradalmi erdész Felsőgöd (Pest m.) czímen. (67.)

HIRDETÉSEK

Nyulat, foglyot, fáczánt, őzet és mindennemű egyéb vadat veszek állandóan. Öhlschläger Márton, baromfi- és vadnagyszerkedő. Orosháza. (2.IV.2.)

Óriási Helianthus salsifis gumók őszi ültetésre. A gumók úgy emberi, mint állati eledelre felhasználhatók. Lombos szára takarmánynak. 100 darabonként 3 koronáért szállítja Szlávik Nándor ny. főerdész Turtarebes (Ugocea megye). (3.II.2.)

Nadragyalevelet, hársfavirágot, tölgyemohát és tisztított taplót napi legmagasabb áron vesz Lévai Jenő gyógynövénykereskedő, Óbecse. (4.X.2.)

Én egy 27 éves, ref., ép, egészséges, nőtlen ember vagyok, elemi iskolát is jól végeztem, erdőlegényi állást keresek megfelelő fizetéssel, a hol tanulhatnék és majd le is vizsgázhatnék. Czim ifj. Kocsis József, Hegyközszentimre, Bihar megye 172 szám. (16.)

Fenyőhasáb- és dorongmúfa- és tűzifa-eladás. 79,332/1913. sz. A beszterczebányai m. kir. erdőigazgatóság tanácsstermében hat részletre megosztva 17,307 ürm³ fenyőhasáb és dorongmúfa és tűzifa zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra kerül.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi október hó 13-án déli 12 óráig nyújtandók be Beszterczebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál és október hó 14-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácsstermében felbontatni.

Árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték, valamint a faanyagok részletezését, raktározási helyét és kikiáltási árát feltüntető kimutatás a beszterczebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1913. évi szeptember hóban.

(15.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

Faértékesítés tővön. 3331/1913. sz. Az apatini m. kir. erdőhivatalhoz tartozó apatini, bezdáni, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságok kerületében lévő alább felsorolt vágásterületeken álló füz- és nyárfaanyag — tuskóirtási kötelezettség nélkül — a vágásterületeken álló tölgy- és szilfatörzsek visszahagyásával zárt írásbeli ajánlatok útján, a következő csoportosítás szerint kerül eladásra:

	Kikiáltási ára
1. Apatini Rundloch 16·06 holdas vágás	5,396 K
2. Monostorszegi Smagucz 12·10 holdas vágás	4,811 „
3. Monostorszegi Sziga 124·30 „ „	29,631 „
4. Monostorszegi Sziga 132·70 „ „	35,735 „
5. Szondi Bakula 85·89 „ „	29,014 „
6. Dunabökényi lágú erdő 101·25 „ „	15,144 „
7. Palonai lágú erdő 22·4 „ „	5,311 „
8. Kaboli Kozják-sziget 12·34 „ „	4,304 „

Az írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 14. napjának délutáni 4 óráig nyújtandók be az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, a hol azok a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, az ajánlati űrlapok és borítékok az apatini m. kir. erdőhivatalnál, valamint a fent megnevezett m. kir. erdőgondnokságnál tekinthetők, illetve szerezhetők meg.

Apatinban, 1913 szeptember hóban.

(14.) **M. kir. erdőhivatal.**

Vékony fenyőhaszonfaeladás. 78,882/1913. sz. A dobrócsi-, karámi-, cserpataki és kisgarami erdőgondnokságoknál termelt és a kisgarami, karámi, podszkalai és dobrócsi rakodókra kihozott 33,712 drb gömbölyű fenyőszőlő- és gyümölcskaró, 13,733 drb fenyő erdei lécz, 54,752 folyóméter fenyőrűdfa és 824·75 m³ egyéb fenyőhaszonfa, hat eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1913. évi október hó 6-án déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál és 1913. évi október hó 7-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Az árverési és szerződési feltételek, a faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapesten, 1913. évi szeptember hóban.

(13.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Eladó vizslakölykök. Nyolczhetesek, valódi német fajok, rövidszőrűek. Darabonként 10 kor. Venni szándékozók forduljanak Mezey Károly urad. erdész eziméhez Baráka u. p. Borosjenő.

(12.)

Pályázati felhívás. 23,226/1913. sz. Kecskemét th. város erdészeti személyzetéhez két erdőőri állás rendszeresítettven, erre pályázat hirdetik.

Illetmény: 600 kor. törzsfizetés, háromszor ismétlődő 100 kor. ötödévés korpótlék, lakás, tüzelő, két ló, két tehén és hat drb sertés fűbérmentes legeltetése és három katasztrális hold föld használata.

Pályázhatnak mindazok, kik valamely erdőőri szakiskolát jó sikerrel elvégezték és szakvizsgálati bizonyítványt nyertek.

Pályázatok kellően felbélyegezve a város polgármesteri hivatalához nyújtandók be folyó évi október 15-ig. Kecskeméten, 1913. évi szeptember hó 2-ik napján.

(11.)

Sándor polgármester.

Gabonaszállítási hirdetés. 7065/1913. sz. A máramaroszigeti m. kir. erdőigazgatóság magtárjai részére szállítandó gabonaneműek biztosítása céljából 1913 október hó 20-án d. e. 10 órakor az erdőigazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli versenytárgyalás fog tartatni

A tárgyaláson résztvenni óhajtok felhivatnak, hogy az egykoronás bélyeggel ellátott és 5000 (ötezer) kor. készpénz avagy állami értékpapir bánatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlataikat a versenytárgyalás napjának délelőtti 10 órájáig az alulírt erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

A szállítandó gabonamennyiség a következő:

a bocskói magtárba	155 q búza,	185 q rozs,	50 q tengeri
a rahói	180 " " 645 " " 30 " "		
a körösmezői	165 " " 560 " " 90 " "		
a felsővisói	245 " " 925 " " 10 " "		

összesen: 745 q búza, 2315 q rozs, 180 q tengeri

Szállítási határidő a búzára és a rozsra nézve 1913. évi november hó vége, a tengerire nézve 1914. évi márczius hó vége.

Az árlejtési és szállítási feltételek az alulírt erdőigazgatóságnál, a bustyaházai m. kir. erdőhivatalnál, a bocskói faraktárgondnokságnál, a rahói, mezőháti és visói erdőgondnokságoknál, nemkülönbén a nagykarolyi, debreczeni és beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóságoknál tekinthetők meg.

Az árlejtési feltételekbe ütköző avagy a későn érkező és az utóajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

(10.)

M. kir. erdőigazgatóság.

Termelt tölgyhaszonfa-, vasuti talpfa- és kerítésoszlopeladás. 78,472/1913. sz. A delnekasfalvai m. kir. erdőgondnokság kerületében kitermelt s az erdei rakodókra és utakra kihozott 1472.49 köbméter haszonfa, 479.71 köbméter bányafa, 5119 drb vasuti talpfa és 4221 drb faragott kerítésoszlop négy eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb 1913. évi október hó 13. napjának déli 12 órájáig nyújtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál, a hol azok 1913 október hó 14. napján d. e. 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, a faanyagok eladási csoportjainak és kikiáltási árainak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték, a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megszerezhetők.

Budapest, 1913. évi szeptember hóban.

(8.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Termelt tölgyhaszonfaeladása. 78,471/1913. sz. A diósgyőri m. kir. erdőgondnokság kerületében a folyó évi vágásokban kitermelt 2226.71 köbméter tölgyhaszonfa négy eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb 1913. évi október hó 13. napjának déli 12. órájáig nyújtandók be a tótsóvári m. kir. erdőhivatalhoz, a hol azok 1913 október hó 14-én délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek, a faanyagok eladási csoportjainak és kikiáltási árainak kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál megszerezhetők.

Budapest, 1913. évi szeptember hóban.

(7.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Pályázati hirdetmény. Alulírott m. kir. erdőőri szakiskolánál egy irodai, egy a vadászterületi tanulmányi erdőnél levő védkerületi és egy a szakiskola vadászterületeinek, főleg pedig a mesterséges fáczánosnak gondozására rendszeresített vagyis összesen három (3) II. osztályú erdőáltiszti (erdőőri) állásra pályázat nyitattik.

Ezen állások mindegyikével évi 600 kor. fizetés, 100 kor. személyi pótlék és a rendszeresített mellékilletmények vannak egybekötve azon megjegyzéssel, hogy a védkerületi és a fáczános gondozására hivatott erdőőr természetbeni lakásban, az irodai erdőőr pedig törvényszerű lakásban részesül.

Az állásokra pályázni szándékozók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37.§-ában követelt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba ujonnan belépők ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jól látó, halló- és beszélőképességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos vagy honvéd lözrsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkorukat és illetőségüket anyakönyvi kivonattal, végül pedig eddigi szolgálatukat és annak eredményét, nemkülönbén a hivatalos magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes birását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezűleg írt kérvényüket előljáró hatóságai, esetleg az illető járás politikai hatósága útján alulírott m. kir. erdőőri szakiskola igazgatóságához f. évi október hó 25-ig nyujtsák be.

A fentiekon kívül még megkivántatik, miszerint a pályázók kérvényükben határozottan megjelölik, hogy a három állás közül, melyikre folyamodnak, továbbá, hogy az irodai erdőőri állást elnyerni kívánók irodai szolgálatban jártasságukat,

a védkerületi erdőőri állásra pályázók a házi kezelés, különösen a tölgy házilag kibaszálása körüli gyakorlatosságukat,

a vadászati teendők és a fűzános ellátására rendszeresített állásra pályázók pedig a vadtenyésztés, óvás és ápolás és főleg a mesterséges fűzántenyésztéssel egybekötött összes teendőkben, továbbá a vadászat minden nemében, valamint a vadászebek nevelésében, gondozásában és idomításában való jártasságukat okmányilag igazolják.

Mind a három állásnál a véglegesítés csupán egy évi sikeres próbaszolgálat után fog eszközöltetni.

Az erdőőri szakiskolát végzett egyének előnyben fognak részesülni.

Vadászerdő, 1913 szeptember hó 11-én.

A vadászterdői m. kir. erdőőri szakiskola Igazgatósága.

(6.)

Tölgyfagyártmány-eladás. 4268/1913. sz. — A lugosi erdőigazgatóság hivatalos helyiségében folyó évi október hó 7-én d. e. 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok útján tartandó versenytárgyaláson eladatik.

1. Facsádi faraktárban:

a) mintegy 400 drb 1.6—4.00 méteres faragott tölgy kerítésoszlop;

b) mintegy 1000 drb. M. Á. V. talpfáról levágott tölgypadló és mintegy 270 drb. váltótalpfáról levágott tölgypadló;

c) mintegy 35 akó 1—3 akós tölgydonga;

d) mintegy 31,000 drb tölgyküllő;

e) mintegy 3000 drb fejszenyél.

2. Lugosi vasuti faraktárban:

a) mintegy 2900 drb 1.40—6 méteres bányafa;

b) mintegy 400 drb 2—3 m hosszú kérgezettlen tölgyoszlop (gros).

3. Lugosi belső faraktárban:

a) mintegy 1300 akó 1/4—13 akós tölgydonga.

4. Bégaszuszányi faraktárban:

a) mintegy 5700 drb 1.40—6 méteres bányafa;

b) mintegy 1600 drb 2—3 méteres kérgezettlen tölgyoszlop (gros);

c) mintegy 190 drb M. Á. V. talpfáról levágott tölgypadló;

d) mintegy 380 drb 2—3 méteres faragott tölgy kerítésoszlop;

e) mintegy 433 akó 1/4—7 akós tölgydonga.

5. Gavosdiai vasuti faraktárban:

a) mintegy 200 drb 1.40—6 méteres bányafa;

b) mintegy 70 drb M. Á. V. talpfáról levágott tölgy-padró.

6. Belencei vasuti faraktárban:

a) mintegy 1500 drb 1.40—6 méteres bányafa;

b) mintegy 1000 drb 2—3 méteres és mintegy 70 drb 5.0 méteres kérgezettlen tölgyoszlop (gros).

7. Bálinezi állomáson vasuti kocsikba rakva;

a) mintegy 9500 drb tölgyküllő.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi október hó 6-án d. u. 2 óráig a lugosi erdőigazgatósághoz nyújtandók be.

Az általános árverési, szerződési feltételek, a kikéltási árak kimutatása és ajánlati űrlapok ugyanott kaphatók.

Lugos, 1913. évi augusztus hó.

(5.)

M. kir. erdőigazgatóság.

Bükkmúfa eladása vasuti kocsikba rakva. 79,481/1913. sz. A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó garamrévi erdőgondnokságban az 1914—1916. években a kincstár részéről termelendő és a zsarnóczai avagy a garamrudnói vasuti állomáson vasuti

kocsikba rakva szolgáltatandó évi, mintegy 3—400 m³ bükkmúfa, zárt írásbeli ajánlatok útján eladásra kerül.

Kikéltési ár köbméterenkint 17 kor. 20 fill.

Bánatpénz 1000 kor.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi október hó 20. déli 12 óráig nyújtandók be Zsarnóczán az erdőhivatalnál, a hol is azok 1913. évi október hó 21-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnóczai erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1913. évi szeptember hóban.

(17.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Erdészeti csemeték, magvak, tölgy-makk

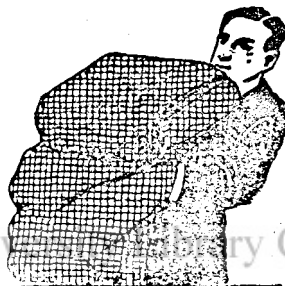
a legmegbízhatóbb minőségben és a legintányosabb árakon beszerezhetők

a Magyar Erdészeti és Kertészeti Vállalatnál

Neumayr és Társa, csemete- és magkereskedés, csemete-termelés

ZALAEGERSZEG. (18.IV.1.)

Árjegyzék kívánatra megküldetik. Nagyobb szükségletnél előnyáránlat!

Uri ruhának való

brünni posztót

legolcsóbb áron

Etzler és Dostal cégénél

Brünn, Schwedengasse 5/g,

a tanárok és állami tisztviselők egyesületeinek szállítóinál lehet beszerezni.

A magánember sok pénzt takarít meg, ha a posztót közvetlenül a gyártelepről szerzi be. — Bármily áron eladott áru új és divatos. — A legkisebb mennyiség is szállítva lesz. Gazdag tartalmú mintacsomag megtekintésre díjtalanul és portómentesen szállítatik. (9.VII.1.)

(1.V.2.)

Faiskolaterület: 100 hold!

Tölgy-makkot, tölgy-csemetét, jegenyefenyőmagot és csemetét,

mindennemű egyéb

erdészeti magvakat és csemetéket, gyümölcsmagvakat, vadonczokat

ajánl őszi szállításra és előjegyzéseket kér

FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udvari szállító
magyar magpergetőgyára

Erdészeti csemetetelepek * ZALAEGERSZEG.

Árjáránlattal kívánatra szívesen szolgálók!